

Locuinta Redactorului

si

Cancelaria Redactiunii

e in

Strat'a tragatorului [Ló-
vészköza], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se vor
primi decat numai de la corespun-
dintii regulari ai „Federatiunii”.
Articolii tramisii si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune

Pre trei lune . . . 8 fl. v.
Pre siese lune . . . 6 „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „

Pentru Roman'a :

pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei a
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 „ 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a tim-
brale pentru fiesco-care publica-
tiune separatu. In loculu deschis
20 cr. de linia.
Unu exemplariu costa 10 cr.

Invitare de prenumeratiune

la diurnulu politicu

„FEDERATIUNEA“

pre semestrulu II. (Juliu—decemvre)
1872.

Onorab. DD. cetitori, cari voiescu a avé di-
ariulu „Federatiunea“ sunt rogati cá se binevoiesca
a grabi cu insinuarea la prenumeratiune, cá ci
altmintrea irregularitatfle in speditiune nu se potú
inlaturá.

Totodata suntemu siliti a insiste cu intetfre
pentru a ni-se trãmite restantiene de pre sem. I.
cá ci administratiunea diariului devine forte ingreua-
ta prin agrammadierea restantielorú si cari apoi
facu imposibile creditarea ulterioare.

Redactiunea.

Scire electr. partic. a „Feder.“

Data Siomcut'a-Mare in 17. iuliu, la 10 ore 25 min. a. merid.

Fiindu accusatu in telegramulu d'in Nr. 72
„Fed.“ cá asiú fi intimidatu si maltratu pre alegu-
toriú partitei nationale oppositiionale, acesta asertiune
dechiaru de mintiuna si calumnia tendentiosa.

Colceriu.

Pest'a, 18./6. iuliu, 1872.

S.Sa Patriarculu Romei, Piu IX. ajunsu la
dãnce betranetie, tecutu bine presto anii, despre
cari dïce scriptur'a, cá d'aci in colo viet'a este
dorere si sãrcina, vediendu cei 80 de anni ai etãtii
salle si cei 26 ai pontificatulu seu, — doue im-
pregiurãri rari, mai alessu cea d'in urma, forte
rara in annale pontificatulu, — vediendu in fi-
se, la initiatiã guvernulu prussianescu, tendin-
tintiele unoru poteri de a influintiã alegerea nou-
u Pontefice, Piu IX. ne mai avendu sperare d'a
poté domni mai multu de 26 anni, pre scaunulu
u S. Petru, s'ar fi ingrigitu pentru inlaturarea
pericloru, ce ar poté aminintiã vediã pontificatu-
u si independintiã besericei catholice, ar' fi com-
pusu insu-si unu regulamentu de alegere intetita
se effectua inca „presente cadavere“, adeca mai
mãinte de immortalarea sa. Scopulu invederatu
allu acesteï precautiuni este, ca poteri interesã-
te d'a iãfluintiã alegerea, se nu pota avé timpulu
nicu : fia d'a atrage in partea loru majoritatea collegiu-
u Cardinaliloru, fia d'a trãmite pre Cardinalii d'in
berrele loru la actulu alegerii. In evulu mediu poteri
catholice si-arrogasse dreptulu de „Veto“, adeca
a eschide de la alegere pre unu cardinalu ne-
lacutu, acestu dreptu au fostu si este illusoriu,
pentru cá nu multu compensesca a eschide pre
un cardinalu, d'in acesta cauza dreptulu, de alt-
mintrea inca neintemiatu si nerecunoscutu de cu-
rã Romana au ajunsu in desuetudine, adeca res-
pectivele poteri nu s'au servitu de ellu. Poteri
catholice au cercatu alte mediuloce d'a-si assecurã
fluintiã si a nume, parte essoperandu numirea
u multoru AEppi d'in tierrele loru de cardinali,
parte ajutandu cu subventiuni annuali pre unii
cardinali d'in Rom'a, staruindu astfelu a-i avé la des-
peditiune in folosulu politiceï loru. Asié foiã septema-
le de Vienn'a a lui „Warrens“ face in asta privintia
urmatoriele descoperiri interessante, „Fia-sce care
poteri catholica (Austri'a, Spani'a, Itali'a, Fran-
ca) possede una classificatiune a cardinaliloru,
adeca de dupa vederile si sentiemintele loru faciã
potestatea civile. Classificatiunea planisata de
statulu solu austr. la scaunulu ponteficiu, D. Aless.
sch, de candu starea sanetãtii ponteficeï actuale
se, seau cellu pucinu se crede a fi sdruncinata,
fiene in evidentiã continua. Sunt cá la 8 anni,

candu Ponteficele se bolnavisse pre neseceptate,
Austri'a dedesse ordene, cá unu vaporu se stee
pururea gat'a a transportá la Rom'a pre cardinalii
austriaci d'in Vienn'a, Prag'a, Zagrabi'a, Strigoniu
(Granu) Veneti'a si pre cellu de Coloni'a d'in
Prussi'a, cari toti daca s'ar fi intiellesu in pare-
rile loru, ar' fi avutu negressãtu ponderosa influin-
tia a supr'a alegerii eventuali. Cu totã iutmea de
communicatiune d'in dillele nostre este totu-si cu
anevoe, ba aproape imposibile cardinaliloru straini,
cá se ajunga la timpulu in Rom'a; acesta pucina
possibilitate inca li-s'at' luatú prin nou'a despuse-
tiune a Ponteficeï, despre carea diariene vorbescu
mereu, fãra cá curi'a romana se venia a le con-
firmá seau a le desminti; ea padiesce adunca ta-
cere in asta privintia.

Cestunea alegerii noului Pontefice au devenitu
morisca formale in capetele diplomatiloru. Cancel-
ariulu Tiarulu nemtiescu D. Bizmarcu, nu mai
pote de capiatu ce este, d'insulu crede cá stapanulu
seu Caiserulu este adeveratulu urmatoriu, ce siede
pre tronulu sacralu de odeniora imperiu romanu,
despre care se dissesse la timpulu seu „de unde
si pana unde sacru? de unde romanu?“ daca
atunci fusesse usurpatiune acellu titlu falsu, cum
pote asta-di D. Bizmarcu se venia cu arrogantia
a-lu pretinde pentru Caiserulu seu, care nu este
neci „Imperatu allu Romaniloru“, ci allu Nemti-
loru, neci „Catholion“ ci Luteranu. Pre ce base
pretinde dumnealui dreptulu de „veto“, care de
s'ar fi si recunoscutu candu-va fostiloru imperati
ai Rloru, cristiani ai Nemtiloru, atunci catolici,
asi-di nu ar mai poté avé valore pentru unu
domnitoriu acatholion, numai pentru cuventulu, cá
are cáte va millione de sup' ai catholici. Betrannlu
Vilelmú, dupa ce se crede a fi domnulu situatiunii
in politica, aspira si la domnia in Beseric'a uni-
versale si in asta aspiratiune a sa crede cá va fi
ajutatu de catholicii cei vechi (cari nu voru se
recunoseca infallibilitatea), de cari se servesse auto-
risandu-i d'a se organizã in beserica autonoma.
Dar' se insiella amaru, cá ci chiaru si acesta frac-
tiune, de altmintrea neinsemnata, respue, respinge
papatulu cesarianu, ce ar' vre D. Bizmarcu a inau-
gurá. Staruintiele salle, d'a vindicã dreptulu de
veto Tiaratulu nemtiescu, batendu pre la portele
curtiloru catholice, n'au fostu pana acum incoro-
natu de successu. De si regele Italiei, pare, d'in
interesse momentane, a fi complice, accusatu fiindu
de convinentia, nu potemu crede, cá spriginesce
seriosu tendintiele prussianesci. Austri'a, nevoita
asta data a jocã dupa cum fluera D. Bizmarcu,
inca nu spriginesce cu sinceritate, ci numai cam
bucurosu de sila, era Spani'a, de si numera, nu
ponderedia. Poterea care in asta cestiune ponde-
redia, Franci'a, dede responsu decisivu Dlu
Bizmarcu, dechiarandu, cá dreptulu de „veto“
au espiratu de multu, si cá chiaru de n'ar fi asié,
D. Thiers dïce, cá Franci'a, n'ar sanctionã neci
odata amesteculu statulu in cestiunile religiose.
Collegiulu Cardinaliloru inca este gat'a, cá la ca-
su de incercãri de amestecu allu poteriloru, se
transmigredie in data pre insula Malt'a si se face
acolo alegerea. Astfelu puterniculu Tiaru cu vi-
cleanulu seu cancellariu voru remané, si sié si sié,
cu busele inflatè.

Dev'a 11 iuliu 1872. ser'a 10 ore.

Domnule Redactoru !

In asta sãra la 8 ore au publicatu presidele Comi-
siunei Dr. Petco resultatulu scrutiniului pentru alegerea
ablegatulu dietale in cerculu de alegere Dev'a.

Candidatii au fostu D. Jordãnu Domokos apartenatoriu
partidei drepte si D. Makrai Lászlo cu programulu stangei
centrale.

Celu d'intãiu au intronitu 935 si celu-alãlt-u 975 votu-
ri, si asié au reesitu Makrai Lászlo acum — a treia ora
de ablegatulu Comitatuului acestui-a.

Dïcu frumosa onore d'a fi in 3 ronduri alesulu acelu
poporu, pentru a carui bunastare nu multu lu-dóre ca-
pulu.

Romanii d'in acestu Comitatu stau cátu se pote de

rem, si ast'a provine d'in lips'a unui conducatoriu conscien-
tiosu !!!

Asta-di, suntemu activi mane passivi, precum adeca
recere interesulu materialu personalu — ambitiunea — ser-
vilvismulu si pusillanimitatea.

Vi-am relatatu, Dle Red. cá si la noi s'au constituitu
clubulu asié numitu nationalu — si cá am desemnatu la
propunerea Dlu prota Papiu pre bravulu si zelosulu nãti-
onalistu Ioane Piposiu de candidatu nationalu. D. V. ati
binevoitu a si luã actu despre acest'a relatiune — publica-
du-o in nr. 61. „Fed.“

Acolo am prognosticatu reesirea a 2 barbati romani
de daptati nationali asta-di inse me rectificu cá neci unulu
nu va fi ! dar' nu cum-va se alunecati a crede, cá acest'a va
proveni d'in passivitatea adoptata in 27 l. tr : la Alb'a, —
diu nu ! ci singuru d'in interessu marsiavu !

Perirea ta d'in tine Israele !

Dar' despre ast'a alta data pana ce mi-voru stã la dis-
puse tiune probe mai fundate.

Audu cá D. Piposiu au repasitu dominec'a trecuta de
la candidatura; — multe mi se spunu pentru ce ? dar le
lasu, cá ce la casu candu onorea nationale ar recere publicarea
motiveloru Dsale — atunci sum convinsu cá Dsa nu va in-
tardiã cu publicarea loru; aici dïcu numai atãtu : cá in
comitatu acestu-a alégu precum m'am' convinsu — ro-
manii !

Dobr'a opidu micutiã cu inteligentia marisiora — cu
burgesime impunatoria au aretatú, cá ce pote daca tienu la-
olalta ! erã gat'a se reesa Candidatulu deakistu spriginitu
numai de elementulu romanu; — ore nu s'r fi potutu are-
tã esemplulu acest'a frumosu prin sustienerea Candidatulu
nationalu ? ore nu s'ar' fi radicatu respectivii conducatori
la culmea stimeï nationale ? daca recomandau elementulu
compactu alu Dobrei de candidatu pre unu romanu ?

Ore nu erã mai demnu d'a esplotã increderea popo-
lulu in interessulu nationalu ? si in lips'a unui candida-
tu nationalu a staru pentru abtinerere totale — spre a nu
d'a succursu spiritalu la decretarea afaceriloru antinationa-
le ? O ! tempora o mores !

Eu credu tare in nationalismulu Dobreniloru, cá din-
sii erau gat'a la totu ce e nationalu numai se veda pre cei
mai competenti (intielegu Dev'a) cum purcedu; si cá cei
cu ore-si-care rolu cum au purcesu, se vederedia d'acolo, cá
D. Piposiu au fostu silitu a renunciã — de la candida-
tura pentru a nu face jocu copilarescu d'in caus'a na-
tionale.

Nu voiu a incriminã — nu voiu a numi procederea
nimeniu in respectulu acestu-a de culpabile — nu voiu a
crede celor multe ce se dïcu — dar' atãtu-a constatiedu
cã : de se voru adeveri numai unele d'in celle audfte, atun-
ci sentintiã publica va demascã lupii invescuti in piele de
miellu; — nãtiunea va sci a face distinctiune intre
fiii sei !

Inteligentiã romana d'in Dev'a au fostu mai multu pas-
siva ca activa — era d'in pregiurime au fostu la impu-
sulu unoru de totu activa — si inca activa activa.

Protopopulu Papiu au absentatu d'a casa in decursulu
votisarei — bine au facutu; si bine faceã si parintale Ni-
corescu — daca se abtine-a de la votu, acelu Nicorescu, care
ere cuoscutu de nationalistulu cellu mai infocatã, eu inse
credu, cá votisarea i-au fostu impusa ! ? bine faceã si frate-
la Candrea, daca conglasuã procederea Dsale cu vorbirea-
i d'in clubulu nationalu d'in urma — dominec'a trecuta; des-
pre cei-a-lalti romani de aici cari au votatu toti pentru glo-
rificatulu loru candidatu trãntitu — nu dïcu nimicu, cá ci
vremea e scumpa.

Au mai fostu activi urmatorii : D. Ioani chiu Olariu au
votatu pentru Dlu Dr. Petcu.

D. Iosifu Orbonasiu pentru Dlu protopu Papiu, dï-
cundu „Papiu Iános“ si D. Zacharia Candrea d'in Dinu-mã-
re pentru D. Csáklányi.

Difficile est satyram non scribere ! — Peccatu cá nu-
mai traiesce imperatulu care facundu pre nu sciú care de
episcopu au dïsu : Iste miser habet unum votum, dabo ego
meum ! si candidatulu cu unu votu se facu vladica !

Asié dara n'a picatu numai D. Iordanu singuru, asta-
di aici, ci si cei 3. numiti Domni, capetandu fiesce care
cãte unu votu de — incredere.

La revedere !

lucratu la acestu processu e forte mare, cei mai multi au moritu; actele processului apesa la patru centenari. Processulu acestu-a se pote considerá de una d'in celle mai mari raritati.

*(Necrologu). Io a n u S o d o r u, preutu jubilaru, penitentiariu diecesann, si archidiaconu Solnocului de medilocu, in anulu 81 alu etatei, 57 alu preutiei si 16 alu canoniciei sale a repausatu in Domnulu inca in 12 iuniu c. n. Repausatulu avu vietia nepatata, zelu religionariu, doveditu in pastorirea sufletesca sub decurgerea a 52 de ani, si staruintia neobosita in manuirea trebeloru guvernului diecesann. Fia-i tiern'a usiora!

*(Impacatiunea Serbiloru cu Romani). Stoicovicu, administratorele patriarhatului serbescu, a tramisu unu cerculariu pre la toti episcopii serbesci, prin care li aduce la cunoscintia, ca impacatiunea efpuita intre congressulu serbescu de una parte si intre deputatiunea delegata de congressulu romanescu de alta parte a primitu sanctiunea Maj. Sale. Pre basea acestei impacatiuni diecesele romane de Aradu si Caransebesiu capeta d'in fondulu clericulu serbescu suma aversionala de 300,000 fl. Solvirea se va face in modulu urmatoriu: 253,000 in obligatiuni private sigure, 25,000 in obligatiuni timisiorene-banatiene pentru desdaunarea pamentului si in bani gata. Fondulu scolaru si de pensiu si se va impartii egalu intre ambele partite pre basea dreptului de paritate. Acestu-a este pre scurta intregu cuprinsulu impacatiunii romane-serbesci, care a fine, dupa multa bataia de capu, s'a realizatu si d'in care cauza pana acum a domnit, preste totu, ore-care neincredere intre Romani si Serbi, ceea ce a slabitu multu efectulu luptei solidarie contra domniloru de la guvern.

Sciri electrice.

T a s n a d u, 15. iuliu. D'intre cei, ce s'au infaciatu la alegere, majoritatea preponderante au fostu deachisti. Observandu acest'a oppositionalulu commissariu de securitate, imprascia alegatorii prin cavalleria; 18 fure greu raniti. Poporulu ingrozitu fugi in tote partile. Protestulu deachistiloru nu s'a luat in consideratiune.

S a t m a r i u, 16. iuliu. Ionu Kiss d'in stang'a estrema s'a alessu de deputatu dietale cu 745 voturi, oppositionalulu Emericu Ivanc'a a capetatu 343 si deachist. Bözörményi 320 voturi.

V i z o c n a, 16. iuliu. Aici s'a alessu deputatu Ladislau Korizmici contr'a lui Dr. Nemesiu.

Z a g r a b i a, 16. iuliu. In siedintia dietale de asta-di commissarii insarcinati cu examinarea alegeriloru au presentatu raporturile. S'a statorit ordinea diliei si s'a alessu unu comitetu pregatoriu pentru proiectulu legii pentru bugetu. Guvernulu se roga pentru indemnitate, Turelli interpelleza guvernulu pentru fara de legile d'in Pozsega.

R o m ' a, 16. iuliu. Diuariulu „Opinione“ anuncia officiosu, ca o resolvere radicale a cestiuniloru religiose este unu medilocu neevitaveru, pentru a apera statulu contra atacuriloru unei asociatiuni, care nu si-recunose autoritatea sa legitima.

C o n s t a n t i n i a n ' a, 16. iuliu. Beifulu Photiades se duce la Rom'a, aducundu conclusele

portei, care respingu tote protestele papei in cestiunea besericei armene.

R o m ' a, 16. iuliu. Pap'a e cam morbosu; se aude, ca ar' avé de cugetu a parasi Itali'a.

C o n s t a n t i n i a n ' a, 16. iuliu. Se assecura, ca guvernulu ar' fi demandatu espatriarcului armeniloru. Hassum, a parasi tier'a. Asta-di a si calatoritu.

N ' o u i o r c u, 16. iuliu. 1500 alsatiani si lotringiani s'au dusu asta-di la consulatulu francezu si s'au inscrissu acolo de civi francezi.

Z a g r a b i a, 17. iuliu. Mazuranics reporta despre audientia avuta la imperatorele cu deputatiunea adresei. Respunsulu imperatorelui se primu cu zsvio insuflette. — Diet'a decide a provoca guvernulu se faca investigatiune contra magistratulu d'in Pozega pentru administrarea contraria legiloru. In fine s'au alessu patru commissiuni: pentru detiermurirea ordinei diliei, pentru bugetu, pentru pregatirea proiectelor de lege si pentru investigarea alegeriloru, contra caroru-a sa redicatu protestu.

Burs'a de Vien'a de la 17. iuliu, 1872.

Table with exchange rates for London, Argintu, Galbenu, Napoleond'or, and Act. inst. creu. Values range from 64.35 to 110.80.

Propriet., edit. si red. respundiet.: ALES. ROMANU

Harthie, Bilete de visita, Sigille si alte requisite de scrisu, Tote de cea mai buna calitate, cu pretiurile urmatorie

Harthie franceze de epistole.

- List of French stationery items including 100 bucati in octavn, 100 anglesci, etc. with prices in florins.

100 de bilete de visita

- List of 100 visiting cards with prices.

Pene de otielu

- List of pen nibs including regulatoare aplicabile la tota man'a, etc.

Frumosulu stilu de pene.

- List of elegant pen nibs with prices.

Sigille finu gravate, cu scrisore prea-frumosa.

- List of engraved seals and other stationery items like Tescuri, Stampille, Cartecele, etc.

Devis'a casei: Marfa eftina inca pote fi buna.

- List of household goods and stationery items like Cerusa mitrallesca, Noulu Rouleaux de scrisu, Tasce de scola, etc.

In acesta calitate se potu capeta numai la A. FRIEDMANN in Vien'a, Praterstrasse Nr. 26.

Anunciulu de cruceri a lui FRIEDMANN

dovedesce, ca dinsulu sta' facia cu ori-ce concurentia, si cu tote ca' articlii se anuncia cu pretiuri ne mai auditu de eftine, totu-si in calitate ei sunt preste tota acceptarea multumitoru.

- Large list of various goods and stationery items with prices, including pens, paper, and other supplies.

Fia-cine pote capeta gratis si francatu unu catalogu de marfuru illustratu, in care sunt semnati mii de articli. A. FRIEDMANN, Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.